

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

Raportul
auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului
Justiției încheiate la 31 decembrie 2022

Direcția generală de audit IV

Temeiul efectuării și scopul auditului

Temei:

- Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr.260 din 07.12.2017;
- Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anii 2022 - 2023.

Scop:

- asigurare;
- opinie;
- raport de audit.

Informații generale

Patrimoniu – 1.016.968,6 mii lei

Venituri – 1.124.369,3 mii lei

Cheltuieli – 901.933,3 mii lei

Sursele de finanțare - buget de stat.

Evidența contabilă – principiul de angajamente.

Pragul de semnificație – 1% din cheltuieli = 9.019,3 mii lei.

Rapoarte:

- Bilanțul contabil,
- Raportul privind veniturile și cheltuielile,
- Raportul privind fluxul mijloacelor bănești,
- Raportul privind executarea bugetului,
- Raportul narativ privind executarea bugetului, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.

Opinie

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Justiției, încheiate la 31.12.2022, în opinia noastră, cu excepția posibilelor efecte ale aspectelor descrise în secțiunea Baza pentru opinia cu rezerve, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.

Observații de audit care au influențat opinia

Plenitudinea terenurilor raportate și drepturile aferente asupra acestora:

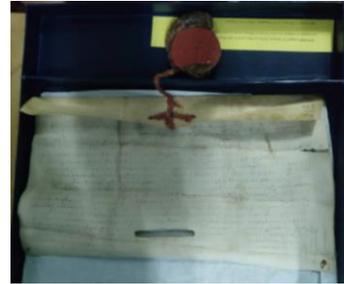
- **Observația** - netransmiterea terenurilor proprietate publică de stat către Agenția Proprietății Publice – cca 124 terenuri.
- **Cauza** - complexitatea procesului de inventariere, efectuare a lucrărilor cadastrale, precum și de întocmire / reîntocmire, verificare, semnare și contrasemnare a documentelor primare aferente transmiterii.
- **Impact:**
 - supraevaluarea valorii terenurilor raportate la sfârșitul perioadei auditate cu 195.944,6 mii lei.

Observații de audit care au influențat opinia

Plenitudinea activelor moștenirii culturale:

- **Observația** - circa 74,6 mii dosare ale fondului arhivistic de stat, catalogate ca „Monumente documentare” cu valoare istorică, științifică și culturală deosebită, la moment nu sunt evaluate, contabilizate și raportate în rapoartele financiare individuale ale ANA și consolidate ale MJ.

- **Cauza** - intrarea cu titlul gratuit și lipsa unor criterii exhaustive de determinare a valorii lor, precum și unor politici de evidență contabilă.
- **Impact:**
 - neraportarea activelor moștenirii culturale.

Observații de audit care au influențat opinia

Recunoașterea clădirilor în evidența contabilă:

- **Observația:**

- 71 de imobile și construcții speciale cu suprafața totală de cca 9.668,4 m² nu au fost înregistrate în evidența contabilă.
- 18 clădiri și construcții speciale, cu suprafața totală de cel puțin 1.216,4 m² au fost contabilizate doar în expresie cantitativă.

- **Cauza** – neaplicarea corespunzătoare a politicilor contabile și cadrului normativ de evidență și raportare financiară.

- **Impact:**

- subevaluarea valorii clădirilor raportate la sfârșitul perioadei auditate cu cca 13.907,6 mii lei.

Observații de audit care au influențat opinia

Inventarierea:

- **Observația** - Aparatul central al Ministerului Justiției nu a efectuat inventarierea generală a elementelor de activ și datorii, ca activitate premergătoare întocmirii rapoartelor financiare la situația din 31.12.2022.
- **Cauza** – efectuarea inventarierii la începutul anului 2022, pentru situația din 31.12.2021.
- **Impact:**
 - neobținerea asigurărilor privind plenitudinea și exactitatea soldurilor conturilor de activ și datorii,
 - neobținerea asigurărilor privind existența tuturor bunurilor materiale,
 - neluarea deciziilor cu bunurile sau înregistrările contabile pentru care există indici că acestea lipsesc sau nu au fost contabilizate corespunzător în evidența contabilă,
 - neidentificarea activelor neutilizate în activitatea operațională, uzate fizic sau moral, precum și neluarea deciziilor aferente cu acestea, și
 - neevaluarea clădirilor contabilizate doar în expresie cantitativă.

Observații de audit care au influențat opinia

Exactitatea uzurii mijloacelor fixe:

- **Observația** - informațiile privind valoarea uzurii mijloacelor fixe, raportată la sfârșitul perioadei de gestiune 2022, au fost afectate de erori și denaturări.
- **Cauza** – calcularea în plus sau neregulamentară a uzurii clădirilor, pentru fondul de bibliotecă sau armament.
- **Impact:**
 - supraevaluarea uzurii mijloacelor fixe și concomitent subevaluarea valorii de bilanț a mijloacelor fixe cu 8.097,0 mii lei.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Regularitatea întocmirii Raportului narativ consolidat:

- **Observația** - Raportul narativ consolidat al Ministerului Justiției întocmit la data de 31.12.2022 nu reflectă informații privind:
 - măsurile întreprinse întru optimizarea cheltuielilor din ramură și îmbunătățirea calității serviciilor publice;
 - descifrarea și descrierea informației privind sumele reflectate în conturile extra bilanțiere;
 - analiza salariului mediu pe categorii de personal (funcții) în comparație cu perioada respectivă de raportare a anului precedent;
 - rezultatele inventarierii efectuate (neajunsuri sau surplusuri depistate în procesul de inventariere, măsurile întreprinse pentru recuperarea și evitarea lor în viitor);
 - controalele efectuate în autorități/instituții bugetare și informații privind măsurile întreprinse întru implementarea recomandărilor primite;
 - executarea măsurilor de remediere a situațiilor constatate și de implementare a recomandărilor cuprinse în Hotărârile Curții de Conturi.
- **Cauza** - lipsa unor activități preventive de verificare a conformității întocmirii raportului narativ.
- **Impact** :
 - privarea utilizatorilor de a beneficia de o descriere amplă și explicativă a informațiilor raportate, activității economice și a tuturor recomandărilor, proceselor, controalelor, remediilor efectuate în perioada de gestiune.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Regularitatea evidenței analitice a activelor nefinanciare:

- **Observația** – există discrepanțe dintre registrele contabile și rapoartele financiare ale MJ, ANA și aparatul administrativ al CNAJGS.

Contul	Aparatul central Ministerul Justiției			Contul	ANA			Contul	CNAJGS Aparatul Central		
	Valoarea raportată la 31.12.2022	Valoarea din registrele de evidență analitică	Diferența (+ active lipsă, - active neraportate)		Valoarea raportată la 31.12.2022	Valoarea din registrele de evidență analitică	Diferența (+ active lipsă, - active neraportate)		Valoarea raportată la 31.12.2022	Valoarea din registrele de evidență analitică	Diferența (+ active lipsă, - active neraportate)
314	9,068,541.82	9,011,320.88	57,220.94	314	4,046,331.73	4,630,461.48	-584,129.75	318	77,622.00	79,012.12	-1,390.12
315	707,437.00	468,337.00	239,100.00	316	461,792.48	1,001,098.93	-539,306.45	TOTAL	344,506.56	345,896.68	-1,390.12
316	3,953,660.31	3,761,460.95	192,199.36	317	70,678.20	100,454.20	-29,776.00				
TOTAL	273,464,638.95	272,976,118.65	488,520.30	318	1,697,115.43	543,903.23	1,153,212.20				
331	70,451.55	0.00	70,451.55	TOTAL	26,559,172.49	26,559,172.49	0.00				
332	491,808.66	494,360.90	-2,552.24								
336	941,902.81	934,437.24	7,465.57								
339	196,760.05	204,110.55	-7,350.50								
TOTAL	1,746,197.79	1,678,183.41	68,014.38								

- **Cauza** - nerealizarea deplină și conformă a inventarierii, neîntocmirii documentelor primare de decontare, nedecontării bunurilor materiale și organizării neconforme a evidenței contabile primare.
- **Impact:**
 - denaturarea informațiilor din rapoartele financiare consolidate.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Drepturile asupra imobilelor raportate:

- **Observația** – apartamentele din cadrul a 13 blocuri de locuit deși au fost privatizate de mai mulți ani rămân a fi reflectate în evidența contabilă a Penitenciarelor nr.9 și nr.18 și raportate în rapoartele financiare consolidate al MJ.
- **Cauza** – efectuarea neconformă a inventarierii.
- **Impact:**
 - supraevaluarea valorii clădirilor raportate cu 4.606,8 mii lei, precum și uzurii și rezultatului raportat.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Capitalizarea investițiilor capitale în active în curs de execuție:

- **Observația** – necapitalizarea investițiilor finalizate de mai mulți ani, la costul mijloacelor fixe reparate, precum și neluarea deciziilor cu investițiile efectuate încă în perioada Uniunii Sovietice, dar nefinalizate până în prezent.
- **Cauza** – efectuarea neconformă a inventarierii.
- **Impact** :
 - supraevaluarea contului investițiilor capitale cu 3.261,2 mii lei, precum și în același timp subevaluarea mijloacelor fixe, cheltuielilor cu uzura și rezultatului financiar.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Plenitudinea stocurilor accesoriilor de pat, îmbrăcăminte și încălțăminte raportate:

- **Observația** - casarea și trecerea la cheltuieli, de către ANP, a valorii îmbrăcăminte și încălțăminte pentru angajații din sistemul administrației penitenciare, la momentul eliberării acestora din depozitele entității.
- **Cauza** – aplicarea neconformă a cadrului de evidență și raportare financiară.
- **Impact** :
 - subevaluarea valorii stocurilor accesoriilor de pat, îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și supraevaluarea cheltuielilor aferente acestora cu 4.756,1 mii lei.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Înregistrarea cheltuielilor privind utilizarea stocurilor de materiale circulante:

- **Observația** – ANA nu a reflectat în evidența contabilă ieșirile stocurilor de materiale circulante în conformitate cu documentele primare întocmite începând cu anul 2018.
- **Cauza** - neaplicarea politicilor contabile aprobate în acest sens și cadrului normativ aferent.
- **Impact** :
 - Subevaluarea cheltuielilor și supraevaluarea stocurilor de materiale circulante 1.348,3 mii lei.

Observații de audit care nu au influențat opinia

Plenitudinea acțiunilor și altor forme de participare în capital în interiorul țării:

- **Observația** – investițiile în capitalul social a patru întreprinderi de stat incluse până la moment rămân a fi înregistrate în evidența contabilă atât a ANP cât și a APP.
- **Cauza** – efectuarea neconformă a inventarierii și neluarea deciziilor cu acestea.
- **Impact :**
 - Supraevaluarea acțiunilor și altor forme de participare în capital în interiorul țării cu 2.237,3 mii lei.

Observații de audit aferente bunei guvernanțe

Politici contabile:

- **Observația** - INP, Aparatul administrativ al CNAJGS, precum și oficiile sale teritoriale Chișinău, Comrat, Cahul și Bălți, nu au elaborat și aprobat Politici contabile.
- **Cauza** – implementarea neconformă a cadrului de evidență și raportare financiară.
- **Impact** :
 - Generarea riscurilor de ținere neconformă a evidenței contabile și raportare financiară denaturată.

Observații de audit aferente bunei guvernanțe

Reevaluarea clădirilor:

- **Observația:** din cele 77 clădiri raportate de Ministerul Justiției la sfârșitul perioadei de gestiune 2022: i) 12 imobile au fost contabilizate și raportate doar în expresie cantitativă; ii) 32 imobile au fost contabilizate și raportate la valoarea justă, evaluare efectuată de o companie specializată, iar iii) 33 imobile au fost contabilizate și raportate la cost de intrare.
- **Cauza** - Politicile contabile ale Ministerului Justiției nu reglementează / relevă procedeele de reevaluare la valoarea justă a clădirilor și modul ulterior de recunoaștere a efectului modificării estimărilor contabile în evidența contabilă și rapoartele financiare.
- **Impact :**
 - Prezentarea în rapoartele financiare a informațiilor aferente clădirilor în mod diferit, aspect care poate induce în eroare utilizatorii și persoanele responsabile de luarea deciziilor cu acestea.

Observații de audit aferente bunei guvernante

Înregistrarea drepturilor patrimoniale asupra clădirilor:

- **Observația** – MJ, ANP și unele instituții penitenciare din subordine nu au înregistrat în registrul bunurilor imobile 290 clădiri și construcții speciale cu suprafața totală de cca. 82,2 mii m².
- **Cauza** - divergențe dintre informația de facto de pe teren și informațiile din evidența contabilă și cele din lista bunurilor imobile, proprietate a statului.
- **Impact** :
 - Denaturarea informațiilor publice aferente drepturilor patrimoniale asupra clădirilor proprietate de stat, precum și menținerea riscurilor de pierdere a proprietății publice, la un nivel semnificativ de înalt.

Observații de audit aferente bunei guvernanțe

Datoriile pentru remunerarea muncii deținuților:

- **Observația** – ANP și instituțiile penitenciare au înregistrat și raportat la sfârșitul anului de gestiune 2022: i) creanțe cu termenul de achitare expirat în sumă totală de 12.240,4 mii lei, și concomitent ii) datorii față de deținuți pentru remunerarea muncii acestora, în sumă totală de 7.377,5 mii lei.
- **Cauza** - neonorarea angajamentelor contractuale de către unii agenți economici care au încheiat cu instituțiile penitenciare contracte de prestare a serviciilor, pentru asigurarea necesităților activităților operaționale ale acestora cu lucrători / muncitori / brațe de muncă din rândul deținuților
- **Impact** :
 - riscul de sporire a datoriilor bugetului de stat pentru remunerarea muncii deținuților, în sumă totală de 7.377,5 mii lei, precum și riscul de neîncasare a potențialelor venituri de către ANP.

Observații de audit aferente bunei guvernante

Cheltuielile privind asigurarea cu apă potabilă și canalizare a blocurilor locative din s.Brănești:

- **Observația** - Penitenciarul nr.18 suportă anual cheltuieli în sumă de cca 694,7 mii lei (conform ultimului calcul efectuat de instituția penitenciară pentru anul 2015), pentru asigurarea cu apă potabilă și canalizare locatarilor apartamentelor privatizate din orașelul Brănești.
- **Cauza** – neidentificarea unei soluții pentru recuperarea costurilor.
- **Impact** :
 - Majorarea cheltuielilor Penitenciarului nr.18, pentru activități non-operaționale, cu cca 694,7 mii lei anual.

Observații de audit – Implementarea recomandărilor anterioare

- **Observația:**

Urmare a executării recomandărilor anterioare au fost:

- evaluate toate terenurile din evidența contabilă a Administrației Naționale a penitenciarelor, aspect care ulterior a majorat valoarea acestor active cu 89.972,5 mii lei;
- capitalizate, de către Administrația Națională a Penitenciarelor, la costul mijloacelor fixe investiții capitale în sumă totală de 38.326,5 mii lei;
- clasificate și contabilizate în conturile corespunzătoare, de către Administrația Națională a Penitenciarelor, active nefinanciare în valoare de 4.100,0 mii lei și cheltuieli în sumă de 800,0 mii lei, precum și
- evaluate, de către Ministerul Justiției, 32 imobile, valoarea acestor imobile s-a majorat cu 75.346,8 mii lei.

Urmare neimplementării recomandărilor anterioare:

- nu s-a asigurat transmiterea terenurilor către APP, fapt care a continuat să supraevalueze valoarea acestor active;
- nu s-a consolidat activitățile de control menite să prevină riscul de calculare neconformă a uzurii mijloacelor fixe;
- nu sau luat deciziile de rigoare cu privire la investițiile efectuate în capitalul social a patru întreprinderi de stat, care au fost transmise în gestiune APP;
- nu sau evaluat și înregistrat în evidența contabilă toate clădirile din gestiune.

Recomandări

10 recomandări orientate spre abordarea cauzelor și tratarea riscurilor viitoare de neconformitate și denaturare semnificativă a rapoartelor financiare.

Acceptate, fiabile